

KONFERENCJA

2015 rok - plany i wyzwania pomorskich MMŚP

Konkurencyjność sektora MMŚP na Pomorzu. Jak wypadamy na tle Polski?

Gdańsk, 27 lutego 2015

Małgorzata Starczewska-Krzysztozek

Partner główny

Partner wspierający

20 lat
Związek Polskiego
Leasingu

LEWIATAN

Na podstawie wyników badania „*Monitoring kondycji sektora MMŚP w 2014 r.*” przygotowanego przez Konfederację Lewiatan.
Realizacja wywiadów – CBOS.

Badanie przeprowadzone w okresie 6 maja - 18 lipca 2014 r.
na losowej próbie 1111 MMŚP
zatrudniających od 2 do 249 pracowników.

AGENDA

POMORSKIE MMŚP

- JAKA JEST ICH FILOZOFIA PROWADZENIA BIZNESU i CEL?**
- JAK KONKURUJĄ?**
- JAK SIĘ FINANSUJĄ?**
- CZY SĄ OTWARTE I INNOWACYJNE?**

FILOZOFIA PROWADZENIA BIZNESU

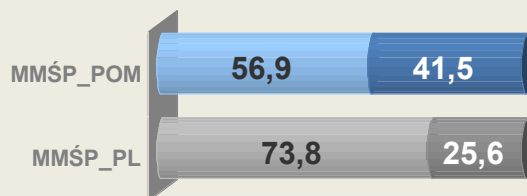
- **Wolą puścić przodem innych**
- **Poszukują nowych rynków zbytu**
- **Porażka to sygnał ...**
- **Preferują nie hierarchiczną strukturę organizacyjną**
- **Obawiają się korzystania z kredytów i leasingu**

Wszystkie MMŚP są waleczne, ale MMŚP_POM są zdecydowanie follow'erami – o 23% mniej niż MMŚP_PL uważa, że decyzje należy podejmować szybko. Ale są nieco bardziej otwarte na świat.

**NOWE RYNKI
ZBYTU**

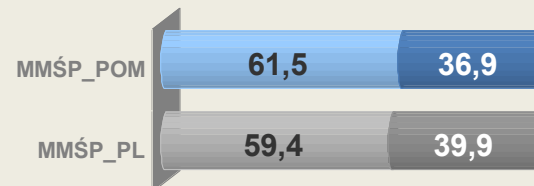
Zakładając, że na rynku zawsze pojawiają się jakieś szanse, filozofią prowadzenia biznesu powinno być...
(% MMŚP_PL i Pomorze)

Podjęcie decyzji szybko bo można zaprzepaścić szanse

- podjęcie decyzji szybko, bo można zaprzepaścić szanse
- poczekanie z podjęciem decyzji, aż sytuacja na rynku stanie się jednoznaczna

Zakładając, że każdy rynek ma jakiś potencjał rozwojowy, to aby można było mówić, że firma ma szanse na sukces... (% MMŚP_PL i Pomorze)

Poszukiwanie nowych rynków zbytu

- filozofia firmy powinno być stałe poszukiwanie nowych rynków zbytu
- filozofia firmy powinno być pozostanie na tym rynku (na nich) umocnić

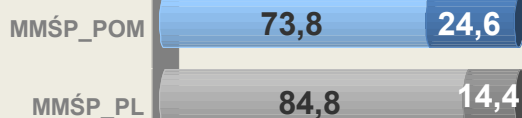

Zapewne dlatego ponad 70% więcej MMŚP_POM niż MMŚP_PL uważa, że porażka to sygnał do wycofania się z biznesu...

PORAŻKA TO SYGNAŁ...

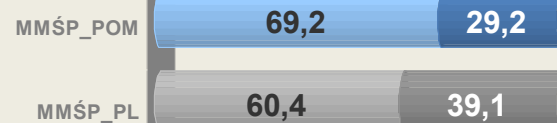
Prowadząc biznes czasami ponosi się znaczące porażki. Czy... (% MMŚP_PL i Pomorze)

Porażka to wyzwanie

- porażka jest wyzwaniem do szukania nowych pomysłów na biznes, rozpoczęcia wszystkiego od nowa
- porażka w biznesie to sygnał, że może powinniśmy pomyśleć o wycofaniu się z niego/zrezygnowaniu z zarządzania firmą

Zakładając, że można dowolnie ukształtować strukturę organizacyjną w firmie, jaka powinna ona być, aby dawała większe szanse na sukces... (% MMŚP_PL i Pomorze)

Efektywna jest partycypacyjna struktura organizacyjna

- struktura hierarchiczna jest nieefektywna, szefowie mogą się wiele nauczyć od pracowników
- efektywna jest struktura hierarchiczna, pracownicy nie powinni dyskutować z szefami nt wykonywanych zadań

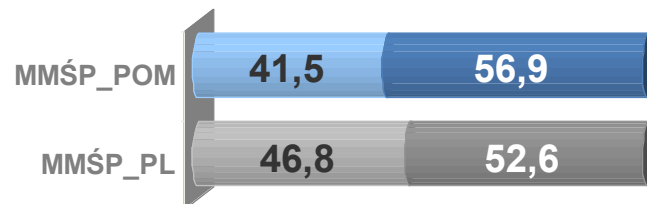
Pewnie dlatego także o 8% więcej MMŚP_POM niż MMŚP_PL boi się sięgania po kredyt czy leasing, nawet wtedy gdy jest szansa na szybsze rozwijanie biznesu...

**ROZWIJANIE
BIZNESU
POWOLI, W
OPARCIU O
WŁASNE ZASOBY
FINANSOWE**

**Rozwijanie biznesu
szybciej korzystając
z zewnętrznych źródeł
finansowania**

Zakładając, że dostęp do kredytu nie jest barierą, to filozofią działania właściciela/menedżera powinno być... (% MMŚP_PL i Pomorze)

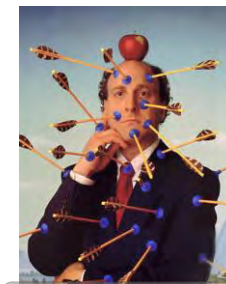
- Rozwijanie biznesu szybciej, jeżeli rynek na to pozwala, korzystając także ze środków obcych - kredytu, leasingu
- Rozwijanie biznesu powoli, ale wyłącznie z własnych zasobów, nawet jeżeli rynek pozwala na szybszy rozwój

CEL STRATEGICZNY

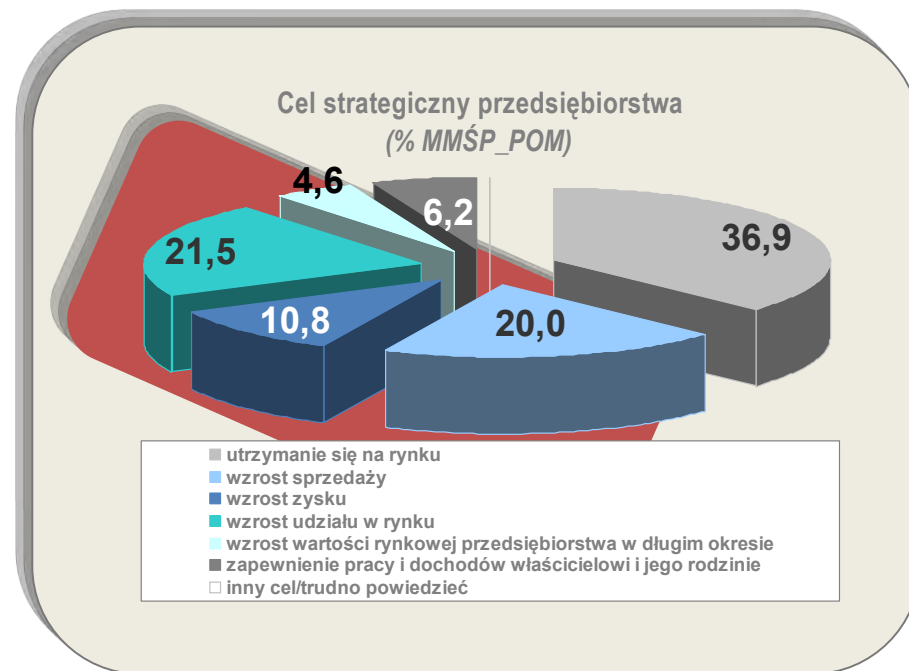
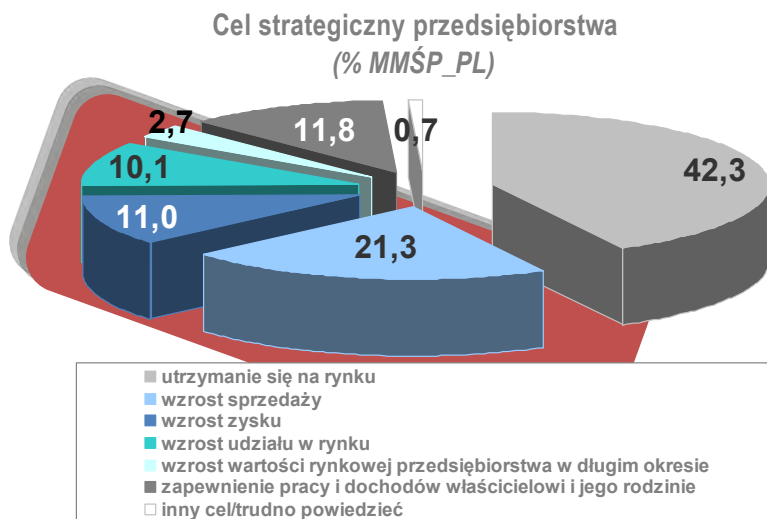

- **Koncentracja na rozwoju...**
- **... mimo że spora część działa na zmniejszających się rynkach...**

Dla 57% MMŚP_POM celem jest rozwój. To prawie 30% więcej niż w przypadku wszystkich MMŚP_PL ...

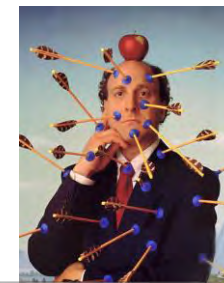

ROZWÓJ

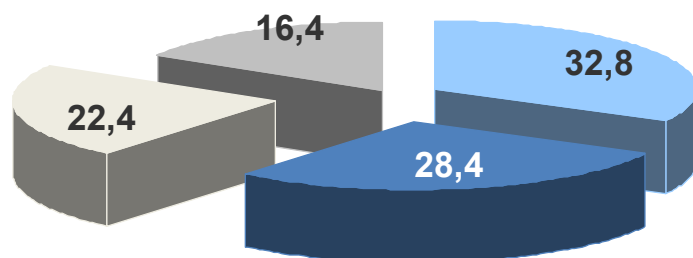

... i to mimo że tylko 35% MMŚP_POM działa na rynkach rosnących (niespełna 10% więcej niż MMŚP_PL)

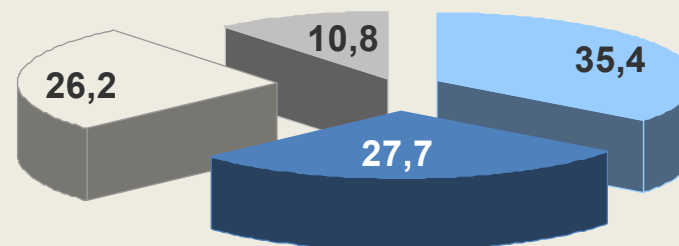
**...niekoniernie
NA DUŻYM,
ROSNĄCYM
RYNKU**

Jakie są możliwości wzrostu branży, w której działa firma? (% MMŚP_PL)

- Duże, rynek stale rośnie
- Branża osiągnęła pułap możliwości wzrostu, rynek jest ustabilizowany, popyt na nim nie rośnie
- Rynek zmniejsza się i jest to trwała, nieodwracalna tendencja
- Trudno powiedzieć

Jakie są możliwości wzrostu branży, w której działa firma? (% MMŚP_POM)

- Duże, rynek stale rośnie
- Branża osiągnęła pułap możliwości wzrostu, rynek jest ustabilizowany, popyt na nim nie rośnie
- Rynek zmniejsza się i jest to trwała, nieodwracalna tendencja
- Trudno powiedzieć

AGENDA

POMORSKIE MMŚP

- JAKA JEST ICH FILOZOFIA PROWADZENIA BIZNESU I CEL?
- JAK KONKURUJĄ ?**
- JAK SIĘ FINANSUJĄ?
- CZY SĄ OTWARTE I INNOWACYJNE?

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE

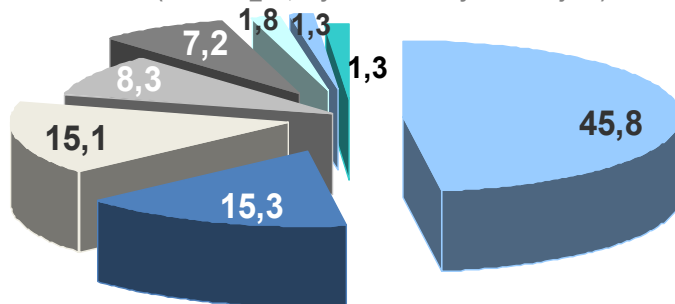
- **Jakość produktów i usług...**
- **Zdolność dostosowania produktów do wymagań klienta...**
- **Wąska specjalizacja...**
- **Ale ...niska samoocena**

Dla 50% MMŚP_POM kluczem do sukcesu jest jakość produktów i usług...

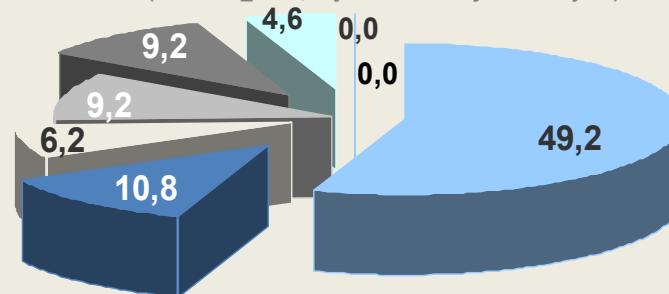
**JAKOŚĆ,
„SZYCIE NA MIARĘ”,
WĄSKA
SPECJALIZACJA**

Czynniki decydujące o konkurencyjności MMŚP w 2014 r. (% MMŚP_PL; czynnik wskazany na 1. miejscu)

- Jakość produktów/usług
- Cena produktów/usług
- Jakość obsługi klienta
- Zdolność dostosowywania produktów do wymagań klientów
- Wąska specjalizacja
- Lokalizacja firmy
- Nowe, innowacyjne produkty
- Kompetentni, dobrze zmotywowani pracownicy

Czynniki decydujące o konkurencyjności MMŚP w 2014 r. (% MMŚP_POM; czynnik wskazany na 1. miejscu)

- Jakość produktów/usług
- Cena produktów/usług
- Jakość obsługi klienta
- Zdolność dostosowywania produktów do wymagań klientów
- Wąska specjalizacja
- Lokalizacja firmy
- Nowe, innowacyjne produkty
- Kompetentni, dobrze zmotywowani pracownicy

...dlatego najważniejsi są dla MMŚP_POM (poza kapitałem finansowym) pracownicy, ale także nowoczesne urządzenia cyfrowe, specjalistyczne oprogramowanie, maszyny i urządzenia

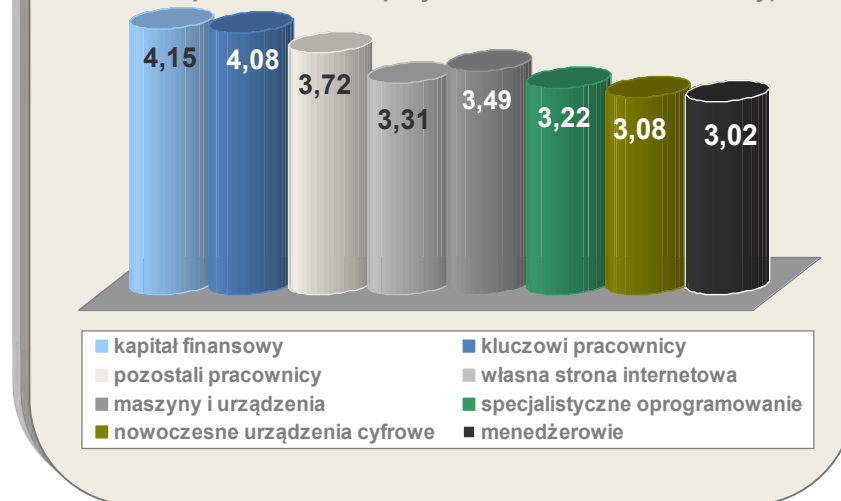

Kapitał finansowy, kluczowi pracownicy, ale także specjalistyczne oprogramowanie...

Które z posiadanych zasobów są kluczowe dla dalszego rozwoju firmy? (% MMŚP_PL; skala 0-5: 0- nie posiada, 1- brak przydatności, 5- zasób kluczowy)

Które z posiadanych zasobów są kluczowe dla dalszego rozwoju firmy? (% MMŚP_POM; skala 0-5: 0- nie posiada, 1- brak przydatności, 5- zasób kluczowy)

...ale pomorscy przedsiębiorcy niezbyt dobrze oceniają swój konkurencyjny potencjał.

Cena i jakość !

Porównanie produktów/usług firmy do odpowiednich produktów/usług sprzedawanych w UE pod względem:
(% MMŚP_PL)

Porównanie produktów/usług firmy do odpowiednich produktów/usług sprzedawanych w UE pod względem:
(% MMŚP_POM)

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE

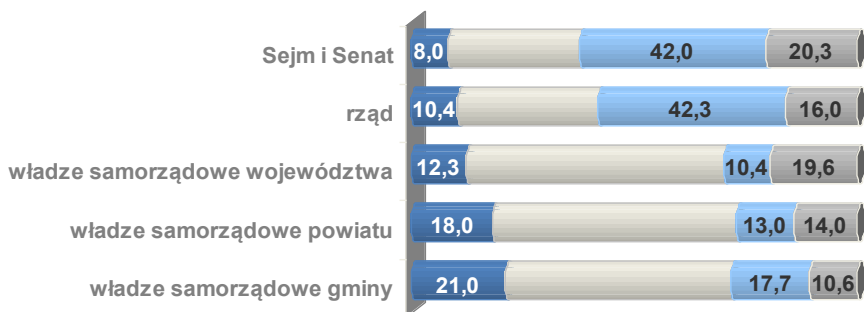
- ... wsparcie władz lokalnych ...
- ... ale też walka z uciążliwymi regulacjami (szczególnie podatkowymi)...
- i... biurokracją

Ponieważ konkurują nie tylko firmy, ale także państwa, ważne są działania władz. Pomorskie MMŚP lepiej niż MMŚP_PL oceniają władze samorządowe województwa.

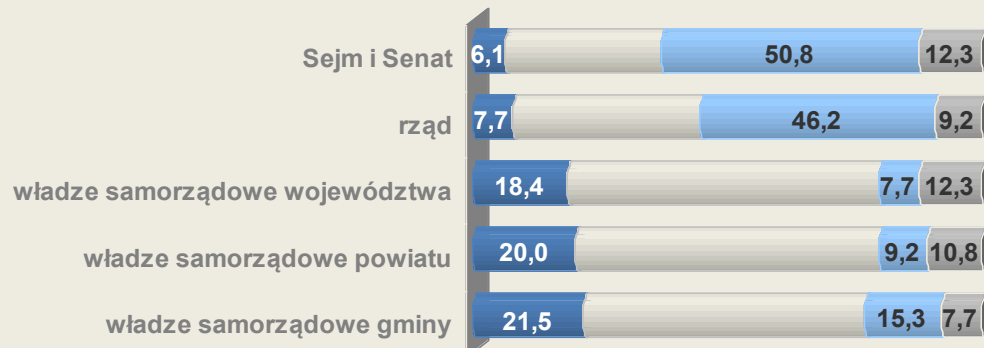

Gmina, powiat i województwo pomagają budować zdolność do konkurowania.

Ocena działań na rzecz rozwoju MMŚP i przedsiębiorczości (MMŚP_PL)

Ocena działań na rzecz rozwoju MMŚP i przedsiębiorczości (MMŚP_POM)

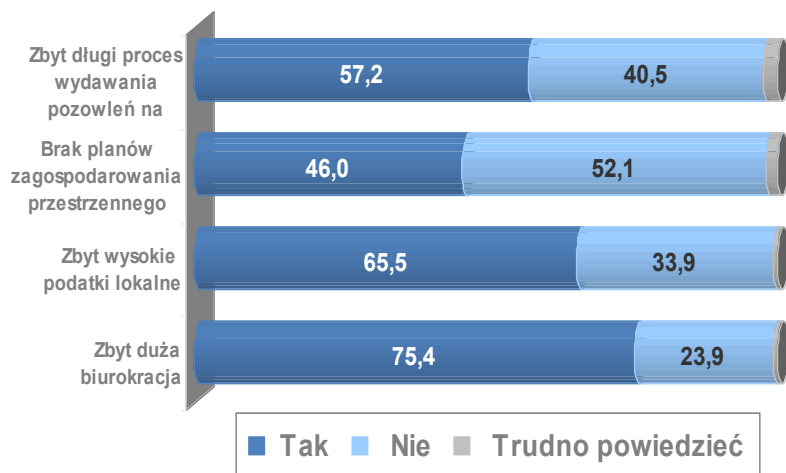

... jednocześnie są bardziej krytyczne wobec władz samorządowych niż przeciętnie MMŚP_PL w sprawach związanych z biurokracją, lokalnymi podatkami czy oceną procesu wydawania pozwoleń na budowę.

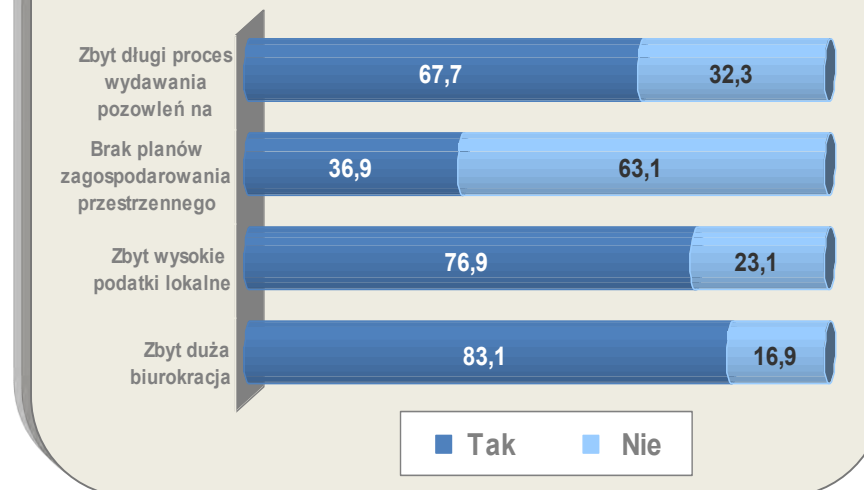

Zbyt duża biurokracja, zbyt wysokie podatki lokalne, zbyt długi proces wydawania pozwoleń na budowę

Zastrzeżenia MMSP do władz samorządowych (% MMŚP_PL)

Zastrzeżenia MMSP do władz samorządowych (% MMŚP_POM)

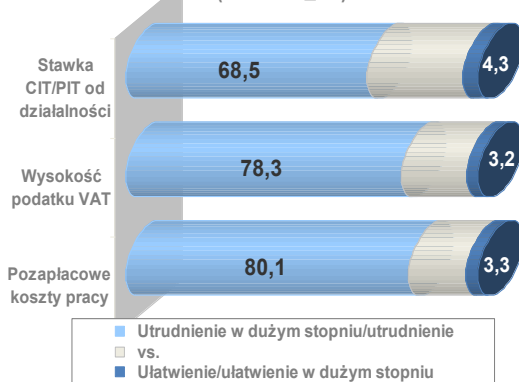

W największym stopniu doskwiera im jednak wysokość stawki podatku VAT.

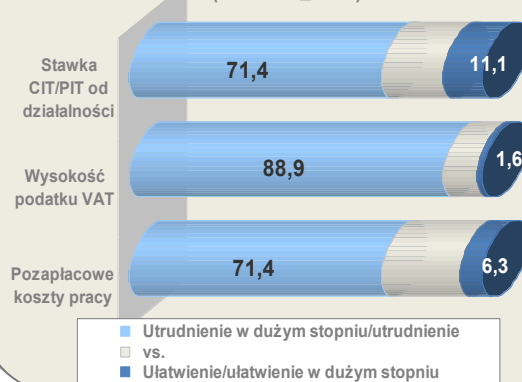

Uciążliwość wynikająca z wysokości podatku VAT

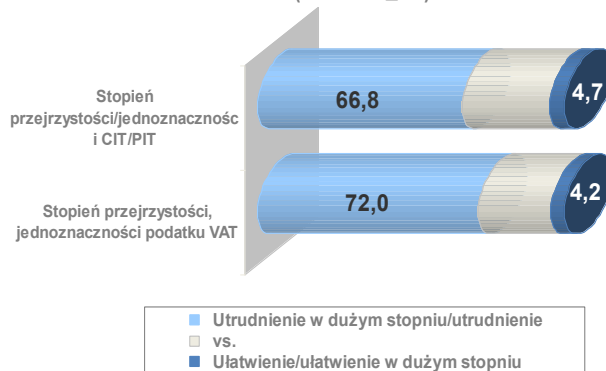
Czynniki wpływające na możliwości rozwoju firmy (% MMŚP_PL)

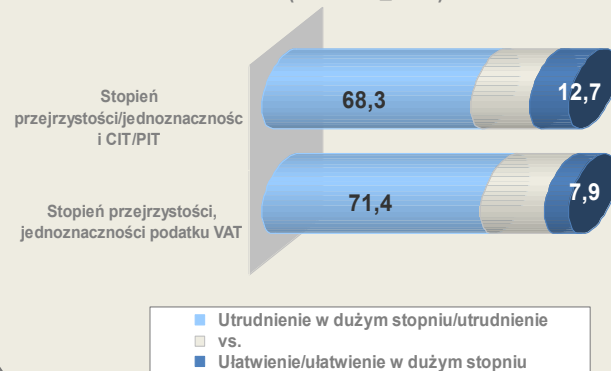
Czynniki wpływające na możliwości rozwoju firmy (% MMŚP_POM)

Czynniki wpływające na możliwości rozwoju firmy (% MMŚP_PL)

Czynniki wpływające na możliwości rozwoju firmy (% MMŚP_POM)

AGENDA

POMORSKIE MMŚP

- JAKA JEST ICH FILOZOFIA PROWADZENIA BIZNESU I CEL?
- JAK KONKURUJĄ?
- JAK SIĘ FINANSUJĄ?
- CZY SĄ OTWARTE I INNOWACYJNE?

ZEWNĘTRZNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

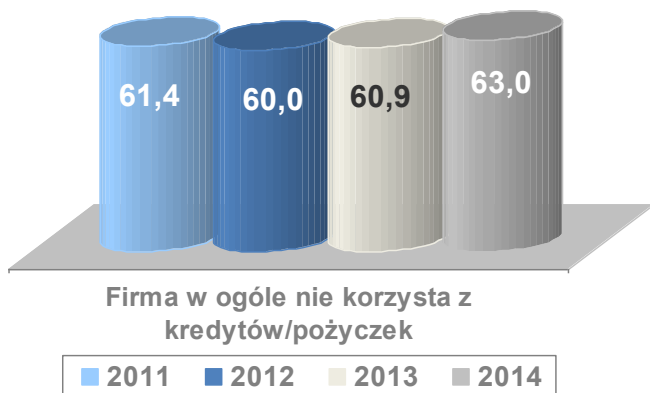

- ...mimo deklaracji ostrożnego sięgania po zewnętrzne finansowanie, firmy korzystają z niego.
- Korzystają także z leasingu.
- W relatywnie mniejszym stopniu planowane jest korzystanie z funduszy unijnych.

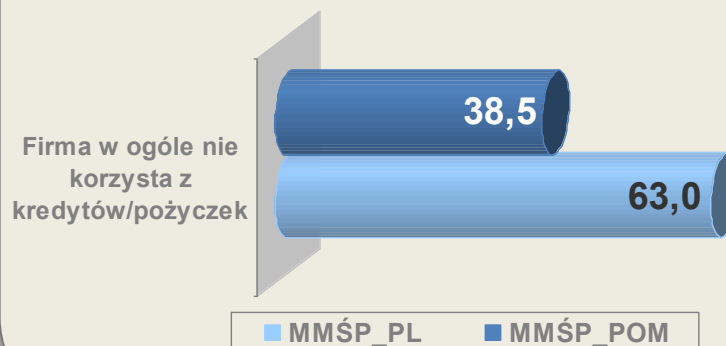
Więcej MMŚP_POM korzysta z kredytów i pożyczek niż przeciętnie MMŚP_PL

Jaki jest przeciętny procentowy udział kredytów (długo- i krótkoterminowych) w wartości sprzedaży firmy (% MMŚP_PL; wyniki badań z lat 2011-2014)

Jaki jest przeciętny procentowy udział kredytów (długo- i krótkoterminowych) w wartości sprzedaży firmy (% MMŚP_PL i Pomorskie; 2014)

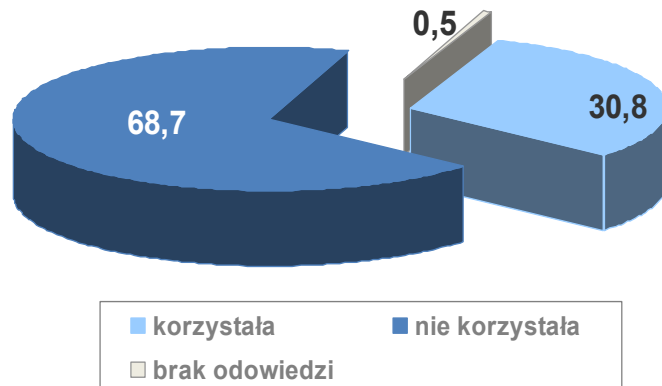

KREDYT

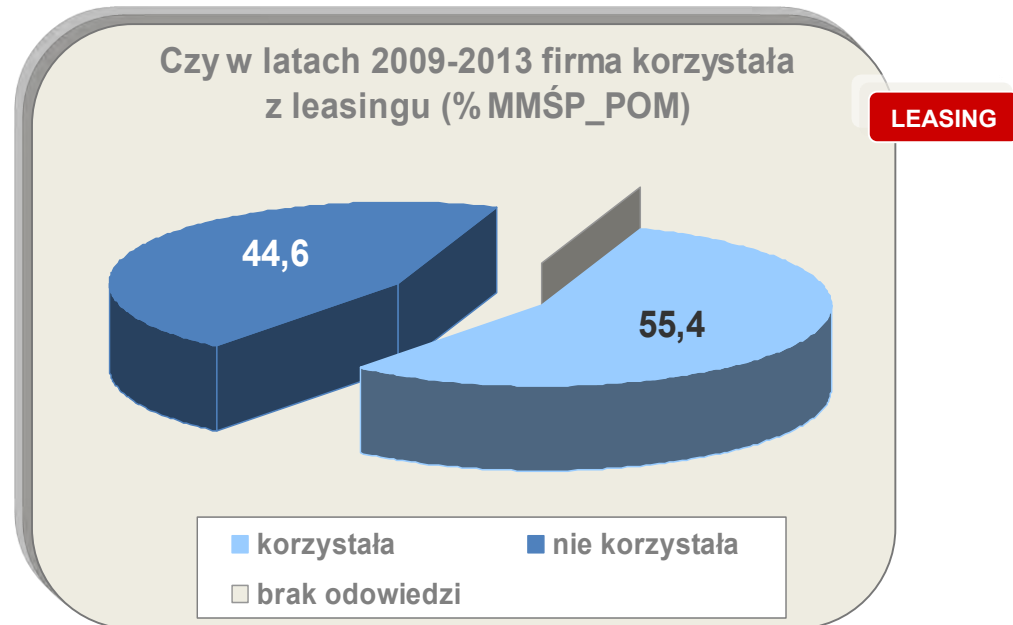
Dużo pomorskich MMŚP korzysta także z leasingu...

Czy w latach 2009-2013 firma korzystała z leasingu (% MMŚP_PL)

Czy w latach 2009-2013 firma korzystała z leasingu (% MMŚP_POM)

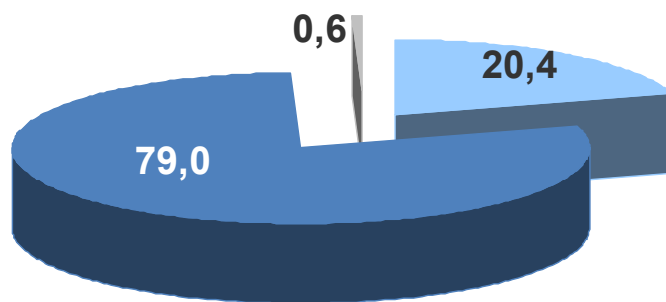

... „ale” są mniejszymi zwolennikami funduszy unijnych niż MMŚP_PL.

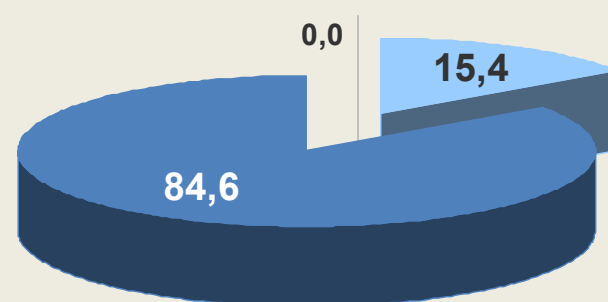
Fundusze unijne –
15% przedsiębiorstw.

Czy firma planuje złożyć wniosek/ki o dofinansowanie z funduszy unijnych w latach 2014-2020 (% MMŚP_PL)

Tak Nie Trudno powiedzieć

Czy firma planuje złożyć wniosek/ki o dofinansowanie z funduszy unijnych w latach 2014-2020 (% MMŚP_POM)

Tak Nie Trudno powiedzieć

fundusze unijne

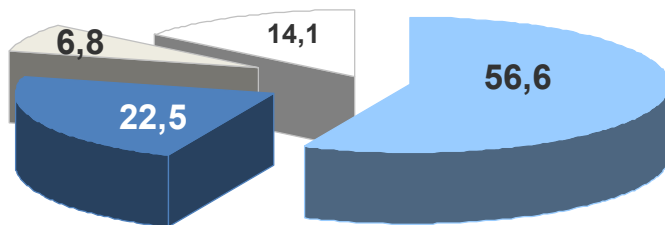

Uważają, że fundusze unijne powinny mieć charakter dotacji !

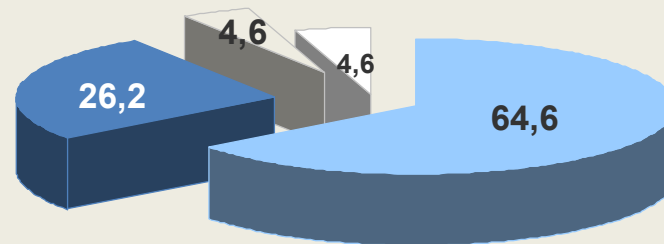
Jeśli fundusze unijne, to zdecydowanie w formie dotacji.

Czy fundusze unijne przeznaczone dla przedsiębiorstw powinny mieć formę dotacji czy pomocy zwrotnej? (% MMŚP_PL)

- pomoc bezzwrotna (dotacja)
- pomoc zwrotna (pożyczki, gwarancje)
- środki unijne nie powinny trafiać do przedsiębiorstw
- trudno powiedzieć

Czy fundusze unijne przeznaczone dla przedsiębiorstw powinny mieć formę dotacji czy pomocy zwrotnej? (% MMŚP_POM)

- pomoc bezzwrotna (dotacja)
- pomoc zwrotna (pożyczki, gwarancje)
- środki unijne nie powinny trafiać do przedsiębiorstw
- trudno powiedzieć

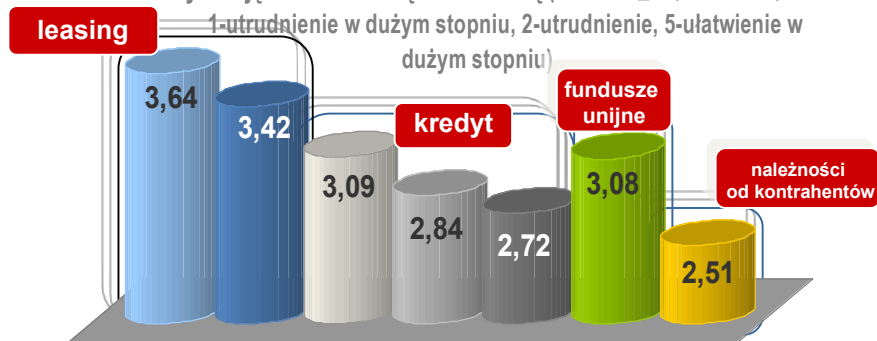
fundusze unijne

Generalnie – MMSP_POM najlepiej oceniają warunki korzystania z leasingu i ... z funduszy unijnych.

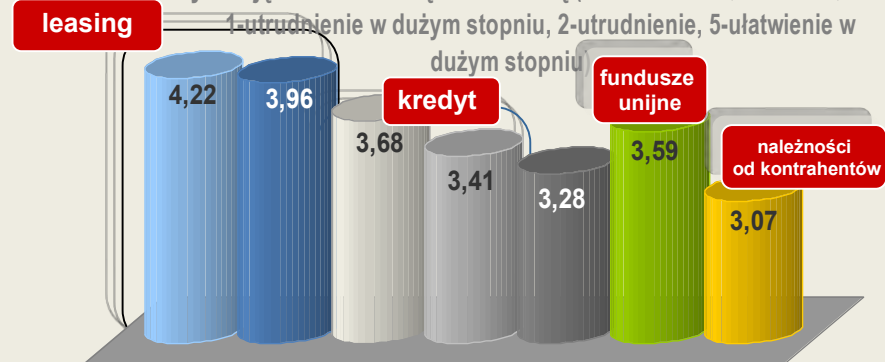
Leasing, fundusze unijne, a warunki dostępu do kredytu słabiej oceniane.

Czynniki finansowe wpływające na możliwości rozwoju firmy i jej sytuację ekonomiczną i finansową (% MMŚP_PL; skala 1-5; 1-utrudnienie w dużym stopniu, 2-utrudnienie, 5-ułatwienie w dużym stopniu)

- współpraca z firmami leasingowymi
- warunki korzystania z leasingu
- współpraca z bankami
- warunki dostępu do kredytu
- warunki dostępu do poręczeń i gwarancji
- dostęp do funduszy unijnych
- ściąganie należności od klientów

Czynniki finansowe wpływające na możliwości rozwoju firmy i jej sytuację ekonomiczną i finansową (% MMŚP_POM; skala 1-5; 1-utrudnienie w dużym stopniu, 2-utrudnienie, 5-ułatwienie w dużym stopniu)

- współpraca z firmami leasingowymi
- warunki korzystania z leasingu
- współpraca z bankami
- warunki dostępu do kredytu
- warunki dostępu do poręczeń i gwarancji
- dostęp do funduszy unijnych
- ściąganie należności od klientów

AGENDA

POMORSKIE MMŚP

- JAKA JEST ICH FILOZOFIA PROWADZENIA BIZNESU I CEL?
- JAK KONKURUJĄ?
- JAK SIĘ FINANSUJĄ?
- CZY SĄ INNOWACYJNE I OTWARTE?

INNOWACYJNOŚĆ I OTWARTOŚĆ

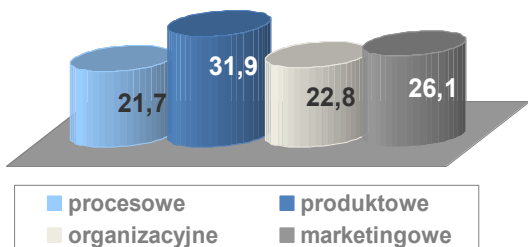
- ...inwestują w innowacje, przede wszystkim produktowe i marketingowe.
- ... ale bez specjalnego angażowania się w B+R.
- ... za to ponadprzeciętnie korzystają z technologii informatycznych.

MMŚP_POM inwestują w innowacje częściej niż przeciętnie MMŚP_PL.

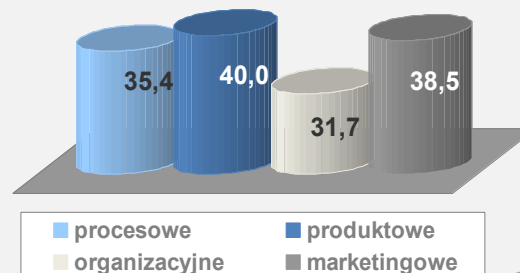

Kluczową zachętą do innowacji byłyby wg MMŚP_POM ulgi podatkowe.

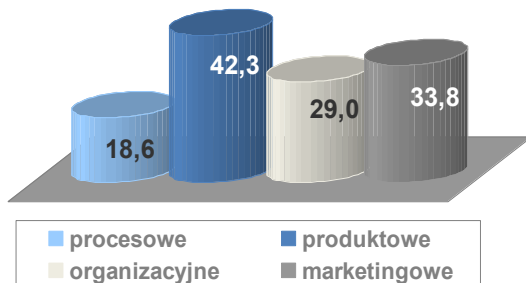
Czy w latach 2012-2013 firma wdrożyła innowacje (% MMŚP_PL)

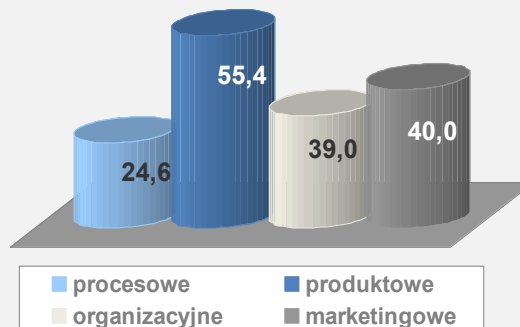
Czy w latach 2012-2013 firma wdrożyła innowacje (% MMŚP_POM)

Czy w latach 2014-2015 firma wprowadza/ma zamiar wprowadzić innowacje (% MMŚP_PL)

Czy w latach 2014-2015 firma wprowadza/ma zamiar wprowadzić innowacje (% MMŚP_POM)

innowacje

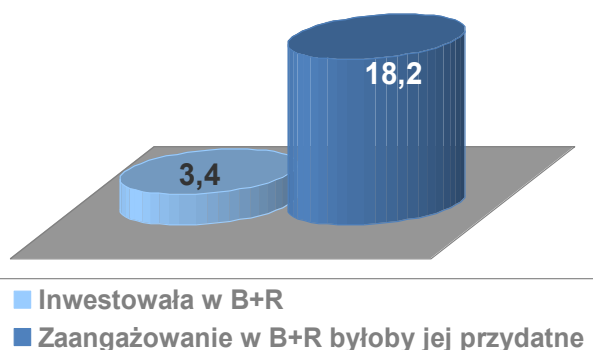

Ale wolą mniejsze ryzyko, bo niewiele spośród MMŚP_POM inwestuje w B+R.

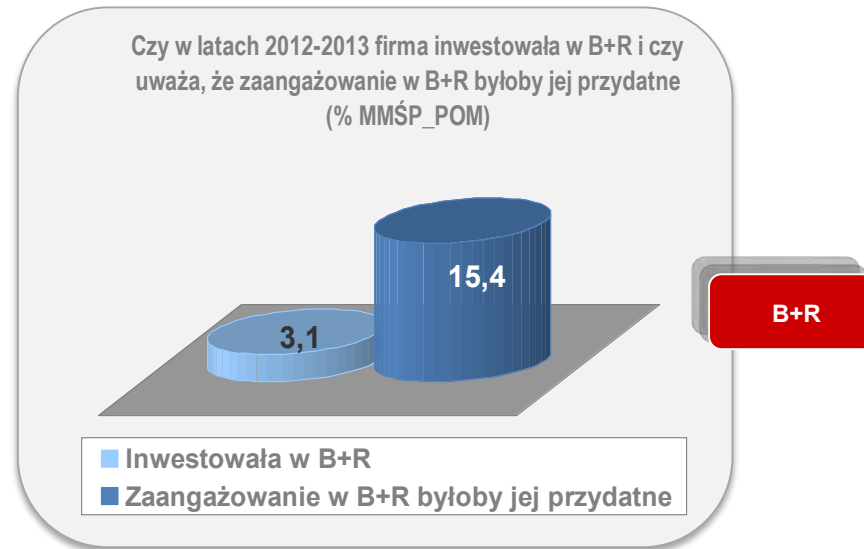

Ponad 50% MMŚP_POM twierdzi, że żadna ulga podatkowa nie zachęciłaby ich do inwestycji w B+R.

Czy w latach 2012-2013 firma inwestowała w B+R i czy uważa, że zaangażowanie w B+R byłoby jej przydatne (% MMŚP_PL)

Czy w latach 2012-2013 firma inwestowała w B+R i czy uważa, że zaangażowanie w B+R byłoby jej przydatne (% MMŚP_POM)

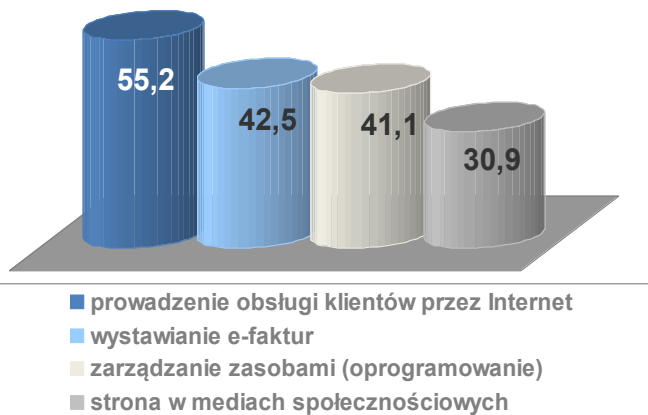

Jednak to co jest innowacyjne, ale już dostępne – MMŚP_POM chętnie wykorzystują.

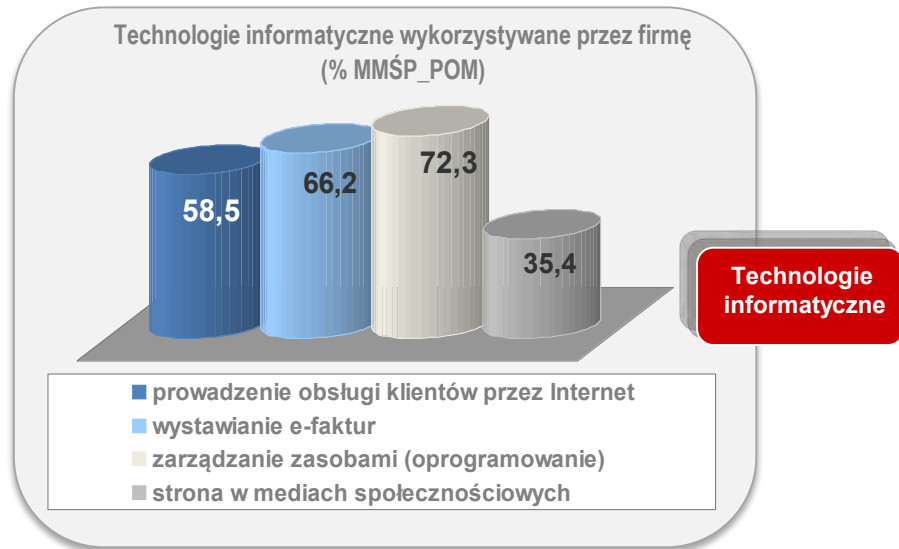

20% MMŚP_POM wykorzystuje tablety, ponad 90% laptopy...

Technologie informatyczne wykorzystywane przez firmę (% MMŚP_PL)

Technologie informatyczne wykorzystywane przez firmę (% MMŚP_POM)

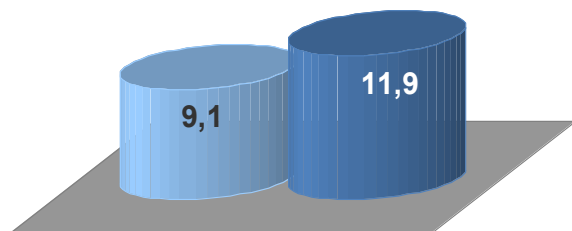
Technologie informatyczne

Otwartość na innowacje nie przekłada się na otwartość na inne rynki – tylko 26% pomorskich MMSP uważa, że eksport jest/byłby ich szansą rozwojową.

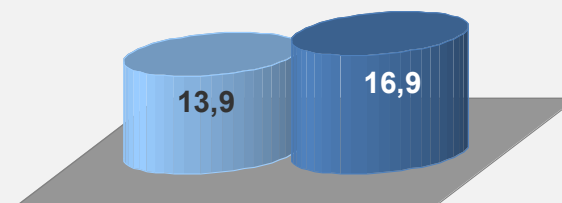
Tylko 26% MMŚP_POM uważa, że eksport jest/byłby ich szansą rozwojową.

Czy firma jest eksporterem? (% MMSP_PL)

- 2013 - rozpoczęła lub kontynuowała sprzedaż na eksport
- 2014-2015 - zamierza rozpocząć lub będzie kontynuować sprzedaż na eksport

Czy firma jest eksporterem? (% MMSP_POM)

- 2013 - rozpoczęła lub kontynuowała sprzedaż na eksport
- 2014-2015 - zamierza rozpocząć lub będzie kontynuować sprzedaż na eksport

Eksport

Konkurencyjność pomorskich MMŚP. Jak wypadamy na tle Polski?

DZIĘKUJĘ .

Małgorzata Starczewska-Krzysztosek
mkrzysztosek@konfederacjalewiatan.pl